SÄRSKILT UTTALANDE
2019-06-18

TN 2018-1251,
FUT 2019-0300

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden
Ärende 15

Budgetunderlag inför budget 2020 för Region Stockholm

Vi socialdemokrater vill bygga en sammanhållen region som växer utan att tära på miljö och klimat. För att Stockholmsregionen ska klara sin del av miljömålen måste bilresandet minska och kollektivtrafikresandet öka. Med kollektivtrafiken kan vi bidra till att skapa en hållbar, attraktiv och jämlik region.

Trafikförvaltningens budgetunderlag visar är vägen till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar kollektivtrafik är lång i Region Stockholm efter snart 13 års moderatlett styre. Underlaget visar på flera av de negativa konsekvenser som drabbat regionen och resenärerna. Vi vill särskilt lyfta följande orosmoln.

Biljettintäkter och verksamhetsanslag ökar med 3,5 procent enligt budget för år 2020. Medan ökningen av verksamhetskostnaderna ligger inom den ramen tyngs budgeten ner av mycket höga kapitalkostnader som i genomsnitt ökar med 6 procent per år. I en investeringstung verksamhet innebär det att det ekonomiska utrymmet riskerar att ätas upp av försenade, fördyrade och felprioriterade investeringar. Därtill läggs räntekänsligheten som innebär en kostnadsökning på 140 mkr vid en räntehöjning på 1 procent.

Den moderatledda majoriteten talar gärna om SL:s överskott under 2018, men på längre sikt är framtiden betydligt mindre ljus om inget görs. Förvaltningen skriver svart på vitt att för att möta det befintliga resultatkravet krävs intäktsförstärkningar för att inte nedskärningar i verksamheten ska bli aktuella. Om höjningen av resultatkraven görs som aviserats av regionstyrelsen de kommande åren finns risk både för stora neddragningar av trafiken och för ökade taxor. Det är resultatet av en politik som inte tagit den långsiktiga ekonomiska utvecklingen på allvar, och som nu riskerar att drabba resenärerna.

Den samlade kostnadsutvecklingstakten redovisas inte, men det beskrivs att trafiken behöver effektiviseras och att justeringar i trafikutbudet måste vara restriktiva. Samtidigt beskrivs svårigheterna med att effektivisera trafiken inom befintliga trafikavtal. Dessutom krävs ytterligare finansiering för att kunna genomföra beslutade investeringar. Detta är mycket allvarligt, men dessvärre ingen överraskning. Tvärtom ligger det helt i linje med den

kritik revisorerna år efter år riktar mot nämnden för att den inte vidtar åtgärder för att säkra en långsiktig ekonomi i balans.

Moderaterna gör gärna stor sak av överskott, men talar tyst om att det beror på engångsintäkter, nedskärningar i ett redan eftersatt underhåll och minskad ersättning till operatörer på grund av utebliven trafik. Det förra riskerar att leda till en växande underhållsskuld i anläggningen, det senare hindrar att vi når målet om att öka kollektivtrafikens marknadsandelar. Våra och revisorernas frågor om den långsiktiga ekonomin möts med tystnad och passivitet.

Upphandlingscirkusen i mellanskärgården fortsätter med flera rättsfall som pågår. Förvaltningen behöver drar lärdomar av historien. Skärgårdstrafiken har inte utvecklats och vi saknar exempelvis resonemang om uppgradering av replipunkter.

Vi vill byta riktning och satsa på reformer och investeringar som sätter länsinvånarnas behov i centrum. Med vår politik ökar det kollektiva resandet. Så får vi ordning på kostnadsutvecklingen och når klimatmålen. För att nå framåt behöver vi smarta investeringar som håller tidsramar och budget, vi behöver satsa på rätt färdmedel på rätt plats för att minska restiderna, och vi behöver öka tryggheten och tillgången till kollektivtrafik i hela länet. Vi kommer att återkomma med ett eget förslag på budget och deltar därför inte i beslutet.